

Bryssel den 16 november 2018
(OR. en)

14253/18

**Interinstitutionellt ärende:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 703
ANTIDISCRIM 28
MI 833
JAI 1129
FREMP 195**

RAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté/rådet
Föreg. dok. nr:	12677/18
Komm. dok. nr:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Ärende:	Förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning – Lägesrapport

I. INLEDNING

Den 2 juli 2008 antog kommissionen ett förslag till rådets direktiv som syftar till att utvidga skyddet mot diskriminering på grund av religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning till att omfatta områden utanför arbetslivet. För att komplettera den befintliga unionslagstiftningen¹ på detta område är det tänkt att man i förslaget till det övergripande direktivet om likabehandling skulle förbjuda diskriminering på ovannämnda grunder när det gäller följande områden: socialt skydd, inklusive social trygghet samt hälso- och sjukvård, utbildning och tillgång till varor och tjänster (däribland bostäder).

¹ Framför allt rådets direktiv 2000/43/EG, 2000/78/EG och 2004/113/EG.

Det stora flertalet delegationer välkomnade i princip förslaget och många ställde sig bakom dess syfte att komplettera den befintliga rättsliga ramen genom att alla fyra diskrimineringsgrunderna tas upp med ett övergripande tillvägagångssätt.

De flesta delegationerna har framhållit vikten av att man främjar likabehandling som ett gemensamt socialt värde inom EU. Flera delegationer har särskilt betonat förslagets betydelse i samband med genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Vissa delegationer skulle emellertid ha föredragit mer långtgående bestämmelser vad avser funktionshinder.

Samtidigt som vissa delegationer framhåller vikten av att bekämpa diskriminering har de tidigare ifrågasatt nödvändigheten av kommissionens förslag, vilket de anser inkräktar på den nationella behörigheten i vissa frågor och står i strid med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen. Vissa delegationer är alltså emot att socialt skydd och utbildning ska ingå i tillämpningsområdet.

Vissa delegationer har också begärt förtydliganden och framfört betänkligheter, särskilt när det gäller bristen på rättslig säkerhet, behörighetsfördelningen samt förslagets praktiska, finansiella och rättsliga konsekvenser.

Två delegationer vidhåller en allmän reservation mot förslaget.

För närvarande vidhåller samtliga delegationer granskningsreservationer mot texten.

Den tjeckiska, danska, maltesiska och brittiska delegationen vidhåller reservationer för parlamentsbehandling. Kommissionen har bekräftat att den i detta skede står fast vid sitt ursprungliga förslag och vidhåller en granskningsreservation mot varje ändring av detta.

Europaparlamentet antog sitt yttrande den 2 april 2009² i enlighet med samrådsförfarandet. Efter Lissabonfördragets ikraftträdande den 1 december 2009 omfattas förslaget nu av artikel 19 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, vilket innebär att det krävs ett enhälligt beslut i rådet efter Europaparlamentets *godkännande*.

² Se dok. A6-0149/2009. Ulrike Lunacek (AT/utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor/De gröna/Europeiska fria alliansen) har av det nuvarande parlamentet utsetts till föredragande.

II. RÅDETS ARBETE UNDER DET ÖSTERRIKISKA ORDFÖRANDESKAPET

Arbetsgruppen för sociala frågor har fortsatt sin behandling av förslaget³ med utgångspunkt i förslagen till utformning från ordförandeskapet⁴ vad avser flera frågor, inklusive diskriminering på flera grunder, bestämmelserna om funktionshinder, diskriminering som grundas på antaganden och påföljder. Delegationerna uppmanades också ange vilka eventuella fotnoter som kan tas bort från den kommenterade konsoliderade texten.

a) Diskriminering på flera grunder (artiklarna 2.2 och 2.3–a och skäl 12ab)

Utkastet till direktiv innehåller bestämmelser om diskriminering på flera grunder, vilket kan förekomma även i situationer där grunderna var för sig inte skulle utgöra diskriminering. Ordförandeskapet har dock föreslagit att diskrimineringsgrunder som omfattas av andra direktiv (kön, ras eller etniskt ursprung⁵) ska tas bort från bestämmelserna, så att diskriminering på flera grunder i det här direktivet endast skulle omfatta de grunder som nämns i dess tillämpningsområde. Vissa delegationer beklagade att man begränsade begreppet *diskriminering på flera grunder* på det här sättet. Andra upprepade sina betänkligheter mot att begreppet *diskriminering på flera grunder* inkluderades i texten. Men arbetsgruppen var i stort enig om att diskriminering på flera grunder bör ingå, av de skäl som ordförandeskapet föreslagit.

b) Bestämmelserna om funktionshinder

Ordförandeskapet finjusterade bestämmelserna om funktionshinder. Förändringarna stöddes i stort av arbetsgruppen. Men ett antal aspekter kräver vidare behandling.

i) Proportionell särbehandling på grund av funktionshinder (artikel 2.7 b och skäl 15a)

³ Mötena ägde rum den 25 juli och 1 oktober.

⁴ Dok. 10530/18 och 12077/18.

⁵ Dessa grunder erkänns i direktiv 2004/113/EG och direktiv 2000/43/EG.

Ordförandeskapet har strävat efter att klargöra i vilken omfattning undantag kan göras för proportionell särbehandling på grund av funktionshinder genom att särskilja mellan *funktionshinder* och *hälsotillstånd*.

Vissa delegationer kunde inte godta den föreslagna ordalydelsen utan föredrog formuleringen som användes i den tidigare versionen av texten, med motiveringen att *funktionshinder* och *hälsotillstånd* bör behandlas som separata kriterier och inte blandas ihop.

ii) Rimliga anpassningsåtgärder (artikel 4a och skäl 20ab)

Ordförandeskapet hade strävat efter att klargöra begreppet *rimliga anpassningsåtgärder* i förhållande till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

En delegation kände att inkluderandet av begreppet *rimliga anpassningsåtgärder* i texten gav upphov till rättsosäkerhet eftersom begreppet inte definierades, och ville därför hellre att det skulle tas bort helt.

iii) Tillgänglighet och rimliga anpassningsåtgärder (artikel 4b och skäl 19b)

Ordförandeskapet har strävat efter att förtydliga texten genom att lägga till nya exempel som illustrerar kriterierna för att bedöma vad som utgör *en oproportionerlig börda*. Flera delegationer ansåg att texten behövde förtydligas och bearbetas ytterligare. Vissa delegationer kände tvivel inför inkluderandet av en omfattande och öppen förteckning över exempel, medan andra kände att de angivna exemplen möjligen skulle passa bättre bland skälen. Andra föreslog också att ordalydelsen ska anpassas till de motsvarande bestämmelserna i den europeiska rättsakten om tillgänglighet.⁶

iv) Skäl

Ordförandeskapet har också föreslagit att man ska se över ett antal skäl, särskilt för att anpassa texten till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

⁶ Interinstitutionellt ärende 2015/0278(COD).

c) **Diskriminering som grundas på antaganden (skäl 12)**

Ordförandeskapet har lagt till ett skäl som förklarar diskriminering som grundas på antaganden som att en person behandlas mindre gynnsamt eller trakasseras på grund av en viss religion eller övertygelse, ett visst funktionshinder, en viss ålder eller en viss sexuell läggning som personen uppfattas ha, oavsett om antagandet om personen stämmer eller inte. En delegation kände att saken var en fråga för domstolarna och inte bör inkluderas i direktivet.

d) **Påföljder (artikel 14 och skäl 29)**

Ordförandeskapet har i den engelska versionen ersatt termen *sanctions* med termen *penalties* i enlighet med vedertagen utformning av lagstiftning.

Ytterligare detaljer om delegationernas ståndpunkter finns i dok. 11105/18⁷ och 12677/18.

III. SLUTSATS

Det har gjorts konkreta framsteg med de behandlade frågorna under det österrikiska ordförandeskapet. Trots det breda stödet för målen med det föreslagna direktivet krävs såväl tekniskt arbete som omfattande ytterligare politiska diskussioner innan den nödvändiga enhälligheten kan uppnås i rådet.

⁷ Se även dok. 12955/18 och 12956/18 (som kommer att skickas ut senare).